

Çagil protiv Turske (broj 19085/18), 21.1.2025.

Nema povrede člana 6. Ek (pristup sudu)

Podnositeljica predstavke je Ferat Çağıl, turski državljanin.

Slučaj se odnosi na osudu gospodina Çağıla u maju 2016. zbog javnih uvreda i prijetnji i nanošenja tjelesnih ozljede. Dobio je 87 dnevnih kazni u iznosu od 1740 turskih lira (TRY), 25 dnevnih kazni u iznosu od 500 TRY i 120 dnevnih kazni u iznosu od 2000 TRY. Presuda je postala pravomoćna jer su kazne bile ispod zakonskog praga za žalbe.

Pozivajući se na član 6. stav 1. (pravo na pošteno suđenje), g. Çağıl se žali da nije imao mogućnost osporavanja prvostepene presude žalbom višem sudu samo zato što kazne nisu premašile zakonsko ograničenje za žalbu.

Evropski sud je zaključio da nemogućnost podnosioca predstavke da izjavi žalbu višem sudu protiv njegovih osuda koje uključuju novčane kazne ispod zakonskog praga za žalbu nije bila takva da je narušila samu bit njegovog prava na pristup sudu. Stoga nije došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije.

Dilek Genç protiv Turske (br. 74601/14 i 78295/14), 21.1.2025.

Povrede člana 6. stav 1 Ek tumačenog u svjetlu člana 6. stav 3. (d) Ek

Podnositeljica predstavke je Dilek Genç, turska državljanka.

Predmet se odnosi na administrativnu novčanu kaznu od 3.680 turskih lira koja je naplaćena gđi Genç zbog kasnog zatvaranja njene muzičke dvorane u Izmiru, koja je imala dozvolu za alkohol, i kasniji postupak pred upravnim sudovima.

Pozivajući se na član 6. stav 1. i 3. (d), gđa Genç se žali da nije dobila obrazloženu presudu, te da je njene podneske i njeno pozivanje svjedoka odbacio Upravni sud u Izmiru bez ikakvih razloga uskraćujući joj pravično suđenje. Također se žali da nije postojala pravna mogućnost da njeni svjedoci daju usmeni iskaz u postupku pred upravnim sudovima, što je prema njenom mišljenju kršenje načela jednakosti stranaka.

Primjenom "Engel kriterija" Evropski sud je utvrdio da djelo za koje je podnositeljica predstavke optužena i osuđena treba klasificirati kao „krivično” u smislu člana 6. Konvencije, što znači da je krivični aspekt člana 6. Konvencije primjenjiv na upravni postupak koji čini temelj ovog predmeta.

U meritumu stvari, Evropski sud je zaključio da domaći postupak u ovom predmetu nije zadovoljio zahtjeve prava na pravično suđenje, jer je podnositeljicu predstavke lišio mogućnosti da učinkovito ospori policijske izvještaje koji su bili jedini, ako ne i odlučujući, dokaz na temelju kojih su joj izrečene novčane kazne. To je bilo zato što primjenjivi pravni okvir i sudska praksa domaćih sudova nisu dopuštali podnositeljici predstavke da se njeni svjedoci saslušaju pred Upravnim sudom u Izmiru, a šteta koju je zbog toga pretrpjela taj sud nije ispravio. Upravni sud u Izmiru je propustio navesti razloge zbog kojih je odlučio pridati veću težinu izvještajima koje je sastavila policija u odnosu na podneske njene odbrane. Taj nedostatak nije otklonio ni Ustavni sud. Evropski sud je utvrdio da je došlo do povrede člana 6. stav 1 Konvencije tumačenog u svjetlu člana 6. stav 3. (d) Konvencije.

H.W. protiv Francuske (br. 13805/21), 23.1.2025. godine

Povreda člana 8. Ek

Podnositeljica predstavke je gđa H.W., francuska državljanka koja je rođena 1955. godine i živi u Le Chesnayu.

Predmet se odnosi na razvod braka za koji je krivica pripisana isključivo podnositeljici predstavke, na osnovu toga što je prestala da ima seksualne odnose sa svojim mužem.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), podnositeljica predstavke se žali na činjenicu da je razvod braka odobren na osnovu toga što nije ispunila svoje bračne obaveze.

Evropski sud je, između ostalog, istakao da se podnositeljica predstavke ne žali na sam razvod, koji je također i sama tražila, nego na razloge zbog kojih je razvod odobren. Evropski sud je primijetio da koncept "bračnih dužnosti", kakav je predviđen u domaćem pravnom poretku i ponovno potvrđen u ovom predmetu, uopće nije uzeo u obzir pristanak na spolni odnos. Neispunjavanje bračnih dužnosti moglo bi se pod uvjetima iz člana 242. Građanskog zakonika, smatrati razlogom koji opravdava razvod. To također može uključivati materijalne posljedice i, u određenim okolnostima, služiti kao osnov za zahtjev za naknadu štete.

Evropski sud je zaključio da je samo postojanje takve bračne obaveze u suprotnosti sa pravom na spolnu slobodu, pravom na tjelesnu autonomiju i pozitivnom obavezom prevencije država ugovornica u kontekstu borbe protiv nasilja u porodici i seksualnog nasilja.

U ovom predmetu, Sud nije mogao identificirati nijedan razlog koji bi mogao opravdati ovo upitanje javne vlasti u području seksualnosti. Napomenuo je da je suprug podnositeljice predstavke mogao podnijeti zahtjev za razvod braka, navodeći nepovratni raspad braka kao glavni a ne alternativni osnov. Evropski sud je zaključio da ponovna potvrda načela bračnih dužnosti i dopuštenje razvoda na osnovu isključive krivice podnositeljice predstavke nisu bili utemeljeni na relevantnim i dovoljnim razlozima, te da domaći sudovi nisu uspostavili pravičnu ravnotežu između suprotstavljenih interesa. Zaključio je da je došlo do povrede člana 8. Konvencije.

Reznik protiv Ukrajine (br. 31175/14), 23.1.2025. godine

Povreda člana 8. Ek u odnosu na prvog podnosioca predstavke

Povreda člana 13. u vezi sa članom 8. Ek u odnosu na prvog podnosioca predstavke

Podnosioci predstavke su članovi porodice, Mykhaylo Reznik, Tamara Reznik, Oleksiy Reznik i Mykola Reznik, ukrajinski državljanini koji žive u Brovaryma (Ukrajina).

Predmet se odnosi na policijski pretres kuće podnositeljice predstavke. Pretres je izvršen u sklopu istrage Ministarstva unutrašnjih poslova o raznim krivičnim djelima koje su navodno počinili rukovodioци Informativnog centra (državne kompanije za informacionu tehnologiju), uključujući, posebno, krivična djela zloupotreba ovlasti i pranevjera sredstava. Mykhaylo

Reznik (prvi podnositac predstavke) je kao advokat pružao pravne usluge Centru. U sklopu pretresa oduzeti su uređaji za skladištenje ličnih podataka i dokumenti navodno obuhvaćeni privilegijom između advokata i klijenta.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), član 13. (pravo na djelotvoran pravni lijek) i član 1. Protokola br. 1 (zaštita imovine), podnosioci predstavke se posebno žale da je pretres i oduzimanje materijala bilo nezakonito i neopravdano.

U odnosu na prvog podnosioca predstavke Evropski sud je utvrdio sljedeće:

Pretraga doma podnosioca predstavke – advokata u kontekstu krivičnog postupka protiv klijenta i zapljena dokumenata i uređaja za pohranu podataka u praksi nisu bili popraćeni dovoljnim proceduralnim garancijama;

Uprkos važnim izmjenama relevantnog domaćeg pravnog okvira nakon presude Golovan protiv Ukrajine, postojale su ozbiljne sumnje u kvalitetu proceduralnih garancija za zaštitu profesionalne povjerljivosti;

Opširni nalog za pretragu nije imao dovoljno obrazloženje;

Zapljena, uklanjanje i pristup službenika advokatskom elektronskom uređaju, koji potencijalno sadrži povjerljivi materijal, bez potrebnih zaštitnih mjera, dovodi do nerazmernog miješanja;

Uređaji se čuvaju duže vrijeme bez opravdanja;

Miješanje nije "nužno u demokratskom društvu".

U odnosu na ostale podnosioce predstavke Evropski sud nije utvrdio povredu člana 8. Ek.